

„Koreai íven 4 fillért jegyzett.”

Államvasúti fegyelmi eljárások az „osztályellenség stratégiai tartaléka” ellen (1949-1951)¹

A Magyar Államvasutak szigorúan hierarchikus, ún. vonalas-funkcionális és törzskari szervezeti formában működött.² Az államvasúti alkalmazottak kötelességeit és a szolgálati viszony hatálya alatt elvárt magatartást a szolgálati rendtartás szabályozta. Amennyiben valaki szolgálati vétséget követett el, ügyét az V. fejezetben szabályozott eljárásrend szerint vizsgálták ki és bírálták el.³

Az elsőfokú fegyelmi bíróságok az üzletvezetőségi székhelyeken és az Igazgatóságon működtek. Fellebbezés esetén a központban, a MÁV Igazgatóságon szervezett másodfokú bíróság volt illetékes.⁴ Amikor 1949-ben a MÁV központi szervezetét a minisztériumba integrálták, a fegyelmi eljárások rendjét is megújították. 1949 február-márciusától a kiemelt ügyeket a Vasúti Főosztályon felállított elsőfokú külön fegyelmi tanács és a Közlekedés- és Postaügyi Minisztériumnál megalakított másodfokú külön fegyelmi tanács bírálta el.⁵

Első fokon az elrendelésre jogosult személy kezdeményezhetett eljárást. A vizsgálóbiztos kivizsgálta az ügyet, kihallgatta a terheltet és a tanukat, majd az iratokat megküldte a külön fegyelmi tanács elnökének, emellett pedig jelentést tett az eljárást elrendelő személynek is. A tanács abban az esetben is határozatot hozhatott, ha a

¹ „A vasút az ország legnagyobb üzeme, de ezen túlmenően jelentősége nemzetgazdaságunk életében állandóan fokozódik. Jelentőségét külön aláhúzza az, hogy a vasút stratégiai jelentőséggel bír. A kiélezett osztályharc szakaszában az osztályellenség, amelynek gyűjtőmedencéje volt egykor a MÁV, most mint «stratégiai tartalék» meghúzza magát azért, hogy az első komolyabb konfliktusnál előlépjön és a vezető pozíciók egy részének birtokában megpróbálja megzavarni a felső vezetést. Az ellenségnek ez a viszonylag passzív magatartása megmutatkozik abban, hogy közismert fasiszták ma a «legjobban» látják el feladatukat, és mint ismeretes a vasút 3 éves tervben megnövekedett áruforgalmát még most is az őszi csúcsforgalom idején is sikerrel és zavartalanul bonyolítja le. A forgalom zavartalan lebonyolítása nem jelenti azt, hogy a vasút területén az osztályharc megszűnt.” Jelentés a Vasút Politikai Osztály eddig elvégzett munkájáról és további célkitűzéseiről. 1949. november 17. MNL M-KS-278/f 2.ö.e.

² A vonalas (lineáris) forma, melyet a vasúti rangot jelölő kifejezések (felügyelő, főfelügyelő, felvigyázó stb.) jelölnek, az egyszemélyi felelősség elvének érvényesülését jelentette a vertikális tagozódás szintjein. Az igazgatónak, ill. a szolgálati helyek vezetőinek mindenhez értve kellett a vezetést gyakorolniuk. Viszont idővel differenciálódtak a műszaki funkciók és a járműüzemeltetéshez szükséges gépészmérnöki szakterületek, valamint a díjszábsási és forgalomtechnikai ismeretanyagok. Kialakultak a hagyományos vasúti szolgálati ágak és az ezekből fakadó szükségszerű vezetési munkamegosztás. A vonalas-funkcionális és törzskari szervezeti formában így az egyszemélyi vezetőt a vezetés minden szintjén szakmai (funkcionális) szervek - törzskarok - támogatták. Tervezet a MÁV szervezetének 1980. évben megvalósítható átalakítására MÁV SZK Zrt. Archivum 109416/1972. AA.12786

³ Szolgálati szabályzat a Magyar Királyi Államvasutak alkalmazottai részére (14632/1937), Budapest, 1942. MÁV SZK Zrt. Archivum UG.10001. 4. tétel.

⁴ Fent hivatkozott forrás: 53., 54. és 57. §

⁵ A külön fegyelmi tanácsokat a következő rendeletekkel hozták létre: 400/1949 (I.20) Közl. Min. sz. és 4800/1949 (II.3:) Közl. Min. sz. rendelet.

megidézett terhelt nem jelent meg és védőíratot sem adott be. A fellebbezést rögtön a határozat kihirdetése után meg kellett tenni. A másodfokú külön fegyelmi tanács zárt ülést tartott és határozatát írásban közölte a terhelttel és az elrendelővel.⁶ Az újonnan felállított fegyelmi fórumok tagjai első fokon viszonylagos intézményi reprezentativitást képviseltek: az elnököt a miniszter, két tagot az Igazgatóság, további kettőt a Vasutasok és Hajósok Országos Szabad Szakszervezete, valamint a Közlekedési Dolgozók Szakszervezete jelölt ki. A valójában gyorsított fegyelmi eljárásokra létrehozott fórumok jellegét azonban hívebben fejezte ki a másodfok, ahol a miniszter által kinevezett elnök és két tag a terhelt és az érdekeltek távollétében hozott határozatot.

Az új fegyelmi fórum hatáskörébe az 12870/1948. Korm. sz. rendelet 2. § (2) a–e) pontjaiban felsoroltak tartoztak. Ezek a „jelentősebb” szolgálati vétségeket ölelték fel, valamint egy új, s mint a későbbiek során bebizonyosodott, alapvető fontosságú kihágást, a demokratikus államrendre káros magatartást.⁷ Utóbbinak egyébként volt már előzménye a közelmúltból. A MÁV alkalmazottakat az 1914. évi XVII. tc. 2. § szerint büntetőügyekben úgy kellett kezelni, mintha közhivatalnokok lennének, ezért vonatkozott rájuk az ideiglenes nemzeti kormány 6750/1945. M. E. sz. rendelete a közhivatalnokok munkafegyelmiről. Ennek 1. §-a szerint a közhivatalnok, aki hivatali kötelességét szándékosan nem teljesíti, rosszul vagy rosszhiszeműen teljesíti, szolgálati vétséget követ el. Ha pedig szolgálatszegésével a demokratikus kormányzást hátráltatja vagy az ország népi és demokratikus újjászervezését akadályozza, akkor népellenes büntetben bűnös. A szolgálati vétség politikaiává való átminősítése új elem volt az államvasúti fegyelmi praxisban, s a szolgálati szabályzat korábban nem tartalmazta ezt a lehetőséget. Tiltotta az alkalmazottak politikai jogainak korlátozását,⁸ sőt, éppen utóbbit sorolta a fegyelmi büntetéssel sújtandó szolgálati vétségek közé.⁹ Az antidemokratikus magatartást szankcionáló kormányrendeletre támaszkodó külön tanácsí ítélezési gyakorlat ellenben teljes körű, a magánéletre is kiterjedő politikai lojalitást várt el az államvasúti alkalmazottaktól, s ez által a politikai jogokat korlátozta.

A fegyelmi eljárásrend megújításának „hivatalos” oka azonban nem politikai volt. Az államvasutak elnöke, Varga László a külön fegyelmi tanácsok bevezetéséhez fűzött magyarázatában hangsúlyozta, hogy a leggyakoribb a szolgálati vétségek rangsorában a nyereségvágyból elkövetett szolgálati vétség, illetve a forgalmi szolgálat hanyag ellátása áll az élen (a kettő együtt 70 %-ot tett ki), s ezeket kiemelten kell kezelni.¹⁰ Joggal

⁶ 400/1949. Közl. M. sz. rendelet

⁷ MÁV Hivatalos Lap 1948. december 23. 58. sz. (125699/1948. AI.)

⁸ Szolgálati szabályzat 38. §, lásd 3. lábjegyzet.

⁹ Fent idézett forrás: 45. § l) és m). Összevetésül: a másodfokú fegyelmi bíróság 1937. évi működéséről összeállított statisztika szerint másodfokon mindössze 31 ügyet tárgyaltak (1936-ban 40-et). Ezek megoszlása alapján a legnagyobb arányt, mintegy egyharmadot a nyereségvágyból elkövetett cselekmény (Szolg. Szab. 45. § (1) b.) képviselte. A népellenes vagy demokráciaellenes cselekmény ekkor nem létezett, ezzel leginkább beazonosítható a Szolgálati szabályzat 41. §. alatti állásához méltatlan magatartás. Ebben a kategóriában egy ügyet sem tárgyaltak. 45. § (d) tárgyában (Aljas vagy erkölcstelen cselekmény) két eljárás zajlott. Statisztikai adatok, 1949-1951-ig. MÁV SZK Zrt. Archivum, I. és II. fokú fegyelmi bizottságok iratai, FE.10228 doboz

¹⁰ Varga ehhez a rendelethez végrehajtási utasítást adott ki. MÁV Hivatalos lap 1949. január 22. 3. sz. (8176/1949)

várnánk ezek után, hogy a külön fegyelmi tanácsok elé kerülő ügyek döntő többsége a fenti két kihágás köréből kerül ki.¹¹ Ezzel szemben a demokráciaellenes cselekmények miatt indított eljárások szaporodtak el. Egy részletes kimutatás a vétségek jellege alapján csoportosította az 1950-ben elbocsátott alkalmazottakat:

október hó 4. nap

<u>Vezérigazgatóságnál, Központi Hivataloknál, Vállalatoknál</u>		
Demokráciaellenes cselekmények miatt:	27	
Korrupciós, nyereségvágyból eredő, kártokozó, csalárd és szabálytalan eljárások miatt:	26	
Egyéb szolgálati vétségek illetve mulasztások miatt:	1	54
<u>Budapesti igazgatóságnál</u>		
Demokráciaellenes cselekmények miatt:	25	
Korrupciós, nyereségvágyból eredő, kártokozó, csalárd és szabálytalan eljárások miatt:	22	
Egyéb szolgálati vétségek illetve mulasztások miatt:	17	64
<u>Miskolci igazgatóságnál:</u>		
Demokráciaellenes cselekmények miatt:	38	
Korrupciós, nyereségvágyból eredő, kártokozó csalárd és szabálytalan eljárások miatt:	3	
Egyéb szolgálati vétségek illetve mulasztások miatt:	4	45
<u>Debreceni igazgatóságnál.</u>		
Demokráciaellenes cselekmények miatt:	14	
Korrupciós, nyereségvágyból eredő, kártokozó csalárd és szabálytalan eljárások miatt:	8	
Egyéb szolgálati vétségek illetve mulasztások miatt:	2	24
<u>Szegedi igazgatóságnál.</u>		
Demokráciaellenes cselekmények miatt:	7	
Korrupciós, nyereségvágyból eredő, kártokozó csalárd és szabálytalan eljárások miatt:	18	
Egyéb szolgálati vétségek illetve mulasztások miatt:	8	33
<u>Pécsi Igazgatóságnál.</u>		
Demokráciaellenes cselekmények miatt:	9	
Korrupciós, nyereségvágyból eredő, kártokozó csalárd és szabálytalan eljárások miatt:	8	
Egyéb szolgálati vétségek illetve mulasztások miatt:	8	25
<u>Szombathelyi igazgatóságnál</u>		
Demokráciaellenes cselekmények miatt:	8	
Korrupciós, nyereségvágyból eredő, kártokozó csalárd és szabálytalan eljárások miatt:	6	
Egyéb szolgálati vétségek illetve mulasztások miatt:	6	20
		<u>Összesen: 265.</u>

*Elbocsátottak száma 1950-ben
nov 18-ig 316 külön elbocsátás*

Jelzet: Statisztikai adatok, 1949-1951-ig. MÁV SZK Zrt. Archívum, I. és II. fokú fegyelmi bizottságok iratai, FE.10228 doboz

¹¹ Varga László: Alkalmazottaink nyereségvágyból eredő és a forgalmi szolgálattal kapcsolatos szolgálati vétségei, MÁV Hivatalos lap 1949. január 22. 3. sz. (8871/1949)

Az adatok összesítése után plasztikusan látszanak az arányok a (1.) demokráciaellenes, a (2.) nyereségvágyból elkövetett és az (3.) egyéb vétségek között:

1.	128	48,3 %
2.	91	34,3 %
3.	46	17,4 %

Amennyiben az arányokat nyilvánvalóan torzító 36 elbocsátott Új-hatvani vasutast nem számoljuk bele a statisztikába, akkor sem csökken 40 % alá a „demokráciaellenesek” viszonyszáma.

Alább az 1950.06.01 és 1951.02.22 között demokráciaellenes magatartás miatt elbocsátott alkalmazottak névsorát mutatjuk be:¹²

KIMUTATÁS.						
az Elsőfokú Külön Fegyelmi Tanács által 1950. évi június 1-től, 1951. évi február hó 22-ig demokráciaellenes magatartás miatt elbocsátott alkalmazottakról.						
okt. sz. m.	Név.	Szolg. Cím.	Szolg. hely.	Anyja neve.	Szül. hely, idő.	Megjegyzés.
89/350	Imecs István	Kársejt	Dunaközi J.V.	Székely Gizella	Vác, 1914. dec. 12.	Nem helyesli, hogy a munkások a vezetőket egyesek magas fizetést kapnak mikor nem is dolgoznak.
102/350	Pongrácz Gyula	Főfelügy.	Óbuda-Áll.	Kokas Julianna	Győrfehérvár 1898. IV. 15.	Kommunista-vezetőket szidta.
108/350	Kovács Mihály	Áll. elölj.	Tarjánpuszta		Tornac, 1919. VI. 13.	A demokráciaellenes ellen gyűlöletre isgatott.
111/350	Maróczy Péter	Pályamunkás.	Vasvári Cs. szög		Mosonmágyaróvár, 1910. IX. 26.	Szidta a kommunistákat.
116/350	Hajós Zoltán	Fővezető	Szombathely fth.		Szombathely 1900. nov. 25.	Kommunistákat gyűlölte.
117/350	Károlyi Péter	Munkás	Pápai Cs. szög	Károlyi Julianna	Pápai Cs. szög-1906. január 28.	Szidta a kommunistákat.
140/350	Károlyi Jenő	Főtiszt	Vasvári Áll.		Szombathely, 1918. május 31.	Rákosi és Sándor elvtársakat szidta.
152/350	Dr. Vógh Mihály	Főtanácsos	BVIH.	Lakatos Ilona.	Békés, 1900. március 13.	Kommunisták ellen agitált.
159/350	Szentmiklósi Sándor	Főtiszt	Záhony Áll.		Magyvár, 1912. január 4.	Versenyvesztést a munkások ellen.
161/350	Pohár Lajos	Főfelügy.	Békéscsaba szög. Lódi Magdolna		Füzesszentmihály, 1903. március 6.	Korábban 4 fillért jogot.
168/350	Rózsavölgyi Erzsébet	Közelítő	Műv. Jógyárda	Villány Erzsébet	Alberti, 1914. márc. 14.	A köztársaság ellen agitált. A párttitkárnak becsületét sértette.
169/350	Sporing Margit.	Munkás	Műv. Jógyárda	Károlyi Mária.	Füzesszentmihály, 1903. március 30.	A kommunista vezetőket gyűlölte.

¹² Anonimizáltuk azokat a személyeket, akiknél a személyi adatok védelmi ideje még nem telt le. Ltv. 24.§. (1).

okft. szám.	Név.	Szolg.Cím.	Szolg.hely.	Anyja neve.	Szül.hely.idő. Megjegyzés.
180/1950	Horváth Mihály	Áll.közelő	Alsódabas áll.	Nagy Julia	Órkény, 1922. nov. 29. A rendszer ellen agitált.
183/1950	Rakó Józsefné	kezelő	Székesszegvárd	Hozor Mária	A pártvezetőknek beszámoló kifejezéssel illette.
184/1950	Útvös Antal	Áll. elöljár.	Bp. Nyugati pu.	Bindinger Teréz.	Sziszek. 1917. augusztus 14. A népi demokráciát szidta.
194/1950	Heinz József Kovács Kálmán Fábián Tibor Bánki Ferenc	Főtanácsos. Főintéző Főintéző Főintéző	Bp. Nyugati pu. " " "	Fábi Mária. Merkó Anna. Asztalos Róza	Vinkovszki. 1899. XII. 5. Győr. 1901. X. 8. Arad. 1903. IX. 4. Demokrácia ellenes kijelentések.
200/1950	Kiss I. József Lábadi László Vörös László	Szakma más. " "	Szombathely JUV. " "		1899. VIII. 13. Győr. 1882. VI. 16. 1899. IX. 7. Vágykőháza. 1911. VIII. 20. Kőszeg 1911. XII. 24.
206/1950	Dr. Péchy Pál	Tanácsos.	Bp. József áll.		Ujpest. 1912. VI. 24.
211/1950	Buzgó Lajos	Főfelügyelő.	Dunakeszi JUV.	Buzgó Mária	Nagyvárad. 1898. IX. 20.
212/1950	Véghelyi Mándor	Főfelügyelő	Pápa áll. s.		Szombathely. 1900. XI. 7.
213/1950	Dr. Varasdi Sándor. Főtanácsos-főorvos		Bp. Ig.		Szombathely. 1896. II. 11.
214/1950.	Gurizatty Ferenc	Főintéző.	Rákosrendező pu.		Bp. 1913. VIII. 20.
221/1950	Bikádi József. Somogyi István	Bet. munkás. "	Dobozsai JUV. "	Lenti Róza. Nagy Dezer	Dobozsai 1911. X. 16. Dobozsai. 1906. XI. 18.
223/1950.	Gyöngyösi József	Igazgató	Szeged. Ig.		Nagybánya. 1906. március 17.

okft. szám.	Név	Szolg.Cím	Szolg.H. lő.	Anyja neve.	Szül.hely.idő. Megjegyzés.
224/1950	Kőrös Károly	Főintéző	Nagykanizsa áll.		Török 1918. X. 25.
225/1950.	Stricker János	Műsz. főtan.	Bp. Ig.		1890. I. 11.
226/1950.	Dr. St. Andrási Gyula.	Titkár	Dobozsai Ig. I.o.		Bp. 1911. II. 5.
227/1950.	Bálint Ervin	Műsz. főtan.	Bp. Késti műsz. közp. hiv.		1904. XI. 3.
228/1950.	Várhelyi Richárd	Intéző.	Sárvár áll.		Szalmon-Brod. 1914. június 20.
241/1950.	Marányi Miklós	Fth. munkás	Pécsabony. fth.		Istenmezője. 1917. május 10.
244/1950.	Zsigmond Sándor.	Főfelügyelő.	KPM. I/2. sz. c.	Tarr Etel.	Aszód. 1900. július 26.
245/1950.	Horozogalmi József	Intéző.	Szolnok JUV.		Ujastanna. 1905. VII. 15.
246/1950	Borki Mityás	Ir. vezető.	Bp. Ig. V. g.		Izsaszeg. 1913. XII. 20.
247/1950.	Hargitai Pál.	Műsz. felügy.	Északi. Fth.		1900. március 14.
248/1950.	Básti István.	Főintéző.	Dobozsai áll.		Tápiógyörgye. 1900. március. 21.

okt. szám.	Név.	Szolg.Cím.	Szolg.Hely.	Anyja neve.	Szül.hely.idő.	Megjegyzés.
260/1950	Hórnath János	Főpincér.	Utassellátó N.V.	Páncs Luiza.	Bp.1912.III.3.	Reakciós kijelentéseket tett, dolgozó társaival fűlányosan bánt.
262/1950.	Magy Gusztáv.	Főkezelő.	Székesfehérvár JUV.		Debrecen. 1908.IV.20.	Klerikális reakciós híve. A népi demokráciának ellen- sége.
263/1950	Gudor Géza.	Főintéző.	Bp.Ig.		Hagyatka. 1901.okt.13.	Amerikai híreket hallgatott és terjesztette. Tanácsára késztől ellátatlanságot szit tett.
265/1950	Somogyi Mih- ály	Intéző.	Debrecen Ig.		Orsova.1912. II.16.	Antiszemita, kommunista el- lenes, jobboldali beállítot ság.
266/1950.	Magyar Miklós.	Intéző.	Szeged Ig.		Szeged.1901. május 9.	Egy építkezés munkáit ol- vasboltolta, jobboldali szoc- dem.
267/1950.	Stocker János	Főintéző.	Miskolc Ig.		Zsálya.1.00. XI. 13.	Amerikai rádió által be- mondott híreket terjeszt jobboldali szoc.dem.
268/1950	Hirakgyi Aladár	Főintéző.	Szigetvár Áll.		1913.aug.7.	Kommunisták becsapás i- jelentéseket tett.
271/1950	Ujvácsi Emil.	Műrész.	Debrecen Pálva. Ig. Is felv. hírend.		Sárbogárd. 1918.nov.20. Sopron 1900. május 10.	Klerikális beállítot ság, Párddal és küldökekkel tart fenn baráti kapcsolatot. A munkafegyelmet aláásta, a szociális építést hátráltatta.
272/1950.	Kiss Péter	Felügyelő.	Bp. Nyugati		1918.nov.20. Sopron 1900. május 10.	Klerikális beállítot ság, Párddal és küldökekkel tart fenn baráti kapcsolatot. A munkafegyelmet aláásta, a szociális építést hátráltatta.
273/1950	Pesvai Lajos.	Műsz. főtan.	Miskolc JUV.		1900.aug.18.	A munkafegyelmet aláásta, a szociális építést hátráltatta.
274/1950.	Ladányi Mihály	Intéző.	Szeged Ig.		Körszabó.1918. okt.17.	A nyilatkozat szociális kap- csolatot tartott fenn.
275/1950.	Villányi Ferenc	Ir.vos.	Északi JUV.		Bp.1900.nov. 22.	Régi rendszer híve.

okt. szám.	Név.	Szolg.Cím.	Szolg.hely.	Anyja neve.	Szül.hely.idő.	Megjegyzés.
276/1950	Szelostei László	Főintéző	Szeged Állomás		Szombathely 1914 október 28.	A Párt elhittetését ellen agítált, a fideszmozgalmat ellen szított.
277/1950	Horvát István	Főellátó	Pécs Állomás.		Püspökszenterzsé- bet.1909.jul.17.	Párt elhittetését ellen de gizott.
283/1950	Szalai József	Kocsirendező	Záhony Áll.		1913.jul.3.	A Szovjetunióra és a mun- kafegyelmet becsapás híreket terjesztett.
284/1950	Szabó Sándor Vinczi Ferenc	Munkavezető Áll. felv.	Záhony Áll. "	Tálcza Rosa. Szabó Katalin	[REDACTED] Köszvény.1908. V.16.	A munkafegyelmet lassítot- ták, a Szovjetunióval el- leneséget.
285/1950	Gergely Miklós	Intéző	Bp.Ig.V.o.		1905.VIII.25.	A Népi demokráciát szította, amerikai híreket terjeszt- tett, Klerikális beállítot ság, a kollégák szociális el- mulasztotta.
289/1950	Zoltai Béla	Felügyelő	Porva-Csepessze		Várpalota.1900. május 22.	Horváti hadnagy, nyilas és szociális.
290/1950	Harsányi Ottó	Áll.felv.	Bp.Ferencváros		Bp.1920.június 25.	Tiltott határátjárókat ki- szűrt meg.
292/1950.	Petrák György Lőcsői László Zöld Bernát	Műv.hely. Vill.lakatos Bognár	Debrecen JUV. " "		Ózd.1908.XI.14. Zilah.1913.II.27. Hajdusabod.1913. VI.10. Szolnok.1901.XI.0. Debrecen.1900.I. 21.	Akadályozták az új norma kialakulását, a munka termelékenységét hátráltat- ták, jobboldali szoc.dem. és klerikális beállítot- ság.
294/1950	Vasvári József	Vonatfűkező	Bp.Ferencváros		Debrecen.1911.III.10.	A rendszer ellen izgatós kijelentéseket tett.
305/1950.	Tóth Miklós Magy József	Pályamunkás. "	Szegedi Omsz. "		Csanádpalota.1922.IV.21.A új norma bevezetése Kisbony.1918.IV.17.	ellen agítáltak.
315/1950.	Szamos Ferenc	Kalauz	Békény Áll.		Várkony.1906. április 2.	A szociális szociális, külön családok szociális.

okt. szám.	Név.	Szolg.Cím.	Szolg.hely.	Anyja neve	Szül.hely, idő.	Megjegyzés.
320/950	Tóth Vilmos	Intéző	Soltvadkert áll.		1910.XII.16.	Klerikális beállítottságúak, kulákokkal tartanak összeköttetést.
	Rákóczi Ferenc.	Áll.felv.	"		1921.nov.21.	
	Lesonszi István	Váltókez.	"		1906.május 2.	
	Fig.József	Váltókez.	"		1915.II.14.	
	Schmidt István	Váltókez.	"		Soltvadkert, 1910.I.6.	
	Légi János	"	"		1909.XII.17.	
	Visszeg András	"	"		1912.XII.16.	
	Isaéki János	"	"		1920.V.19.	
	Cs. Tóth István	Működ.	"		1913.julius 18.	
	Városi Póter	Pályamunkás	Szeged, Omság.		1916.I.8.	
	Miklós Iván.	Fűtész.	Soltvadkert áll.		1920.XI.6.	
322/950	Kovács Vendel	Vál.kez.	Bakosna-Odina áll.		Városház. 1911. III.29.	Rosszal viszonylik a demokráciával.
325/950	Leteha Gyula	Fűtészvez.	Kiskunfélegyháza áll.		Bp. 1916.IX.17.	A rendszer ellen agitált, rúnhíreket terjesztett, a kommunistákat becsüdtet.
327/950	Dobos István.	Fűtész.	Szolnok áll.		Szolnok 1901. IV.18.	Antidemokratikus magatartás, klerikális beállítottságú.
328/950	Kamarás István	Mű z. főell.	Baja Omság.		Baranyavértes-marton. 1899.juli 30.	A munkaverseny ellen a tiltást gátolta.
329/950	Hanczák Imre	Fűtészvez.	Makói műhely.		Békéscsaba 1905. I.17.	Szabotált, jobboldali szoc.dem.
330/950	Máté Tóth Lajos	Felügyelő.	Debrecen Ig.		Jászberény 1900. VIII.18.	Papokkal, kulákokkal, tartott fenn baráti kapcsolatot.
331/950	Struhár Sándor	Fűtészvez.	Szolnok Omság.		Arad. 1909.szept. 7.	Pályamunkásként ellenséges munkát végeztet elhalaszt.
334/950	Lőrinczi Gábor	Fűtész	Keszthely áll.		Isaszeg. 1907.III. 11.	Jobboldali szoc.dem. klerikális beállítottságú.
335/950	Fehér Ferenc	Intéző	Sárvár áll.		Versce. 1900.XI. 14.	Amerika hangját hallgatja, jobboldali beállítottságú.

okt. szám.	Név.	Szolg.Cím.	Szolg.Hely.	Anyja neve.	Szül.hely, idő.	Megjegyzés.
336/950	Kovács János	Felügyelő	Szeged Ig.	Berényi Mária	Szabadka. 1906.X. 31.	A szocializmus építéset gátolta, néppollenes magatartást tanusított.
337/950	Szűcs József	Fűtészvez.	Cellárdműk áll.	Bodai Wilma Mária.	Tóvis. 1905.I.3.	Demokrácia ellenes kijelentéseket tett.
339/950	Fias Mihály	Raktárnok	Nyergesújfalun áll.		1901.julius 18.	Hójas katondja volt, demokrácia ellenes kijelentéseket tett.
345/1950.	Fábián János	Áll. elölj.	Püsgöd áll.		1917.I.3.	Jobboldali szoc.dem., klerikális beállítottságú, a munkaverseny ellensége.
346/950	Vidóczi János	Mosdonyfalu.	Állás Dombóvár. fth.		Alsóglonva 1902. XII.27.	A munkafegyeelmet lassítja, a kommunistáknak segít a munkában a legrosszabb.
347/950	Horváth József	Fűtész	Dombóvár áll.		1908.nov.14.	Jobboldali szoc.dem, reakciós magatartás.
353/950	Holló János	Fűtész	Miskolc fth.	Verecs Mária	Sajópetróci 1912. V.17.	A békéltetésen jegyzésrel kapcsolatban demokrácia ellenes kijelentést tett.
361/950	Sorsing Vilmos	Híradás	Jeggyvonta	Börnbaum Anna	Pestszentlőrinc 1914.I.1.	Dicsőíti Amerikát, a munkaverseny ellen agitál.
362/950	Kassa Károly	Intéző	Jeggyvonta	Haver Anna.	1914.jul.15. Hatvan.	Karrierista, rúnhíreket terjeszt, rágalmazta a Szovjet Uniót.
363/950	Gábor János felügyelő		KPM.I/4.C.	Dienes Karola	Beregyászt-marton. 1895. május 15.	Antiszemita, demagóg, a Szovjetunióhoz való viszony rossz. Jobboldali szoc.dem
362/950	Lówey István	Áll. elölj.	Vajszló áll.		Demező. 1900. VIII.20.	A demokráciának nem híve, kommunisták ellenes kijelentéseket tett.
3/1951.	Farkas Antal	Fűtészvez.	Szolnoki szertár.		Hatvan. 1903. VII.30.	Jobboldali magatartású, Korrupt.

okt. szám.	Név.	Szül. h. n.	Szül. hely.	Anyja neve.	Szül. hely, idő.	Megjegyzés.
9/1951.	Vassvárdi János	Fekete				
11/1951	Markulincz György	Kocsirendes	Kerecsény-pusztánál.	Jolika Mária	Turjánkő. 1903. január 8.	A börtönben ellen lázít, Szidra Rákosi elvtársat, munkáját feloldozónál végez to.
22/1951	Boros János	Intéző	Borsó Áll.		1918. július 11.	

okt. szám.	Név.	Sz. h. n.	Szül. hely.	Anyja neve.	Szül. hely, idő.	Megjegyzés.
25/1950	Blok József	Pályam. h. n.	Hatvan.			
	Ludvig Károly	Főkezelő.	"		Hatvan. 1913. nov. 20.	As Uj-Hatvanban lezajlott demokrácia ellenes tüntetésben részt vettek.
	Ignatovics János	Főkezelő.	"		Bp. 1914. X. 11. nap.	
	Binder Géza	Váltó. kez.	"		Hatvan. 1914. XII. 30.	
	Jávori János	Főkezelő.	"		Tarnabod. 1907. IV. 11.	
	Jávori Szilárd.	Főkezelő.	"		Tarnabod. 1900. II. 20.	
	Berecz György	Raktárnok.	"		Hatvan. 1910. XII. 22.	
	Hovalovszki Károly	Vonatfőkezelő	"		Hatvan. 1906. dec. 25.	
	Farkas Miklós	Vonatfőkezelő	"		Hatvan. 1914. nov. 24.	
	Palkó János	Kalauz.	"		Lesd. 1920. nov. 18.	
	Vásárhelyi János.	Raktárnok	"		Győr. 1902. X. 6.	
	Fehér József.	Főkezelő.	"		Hatvan. 1899. január 13.	
	Balázs János.	Von. fők.	"		Korompa. 1912. II. 7.	
	Aradi István.	Távírást.	"		Hatvan. 1923. II. 11.	
	Balogh László.	Von. fők.	"			
	Nagy I. József.	"	"			
	Szilágyi János	Fűtést.	"		Hatvan. 1922. VIII. 19.	
	Székely György.	Von. fők.	"			
	Tárai István.	Fűt. munkás.	"		Kerepes. 1912. II. 18.	
	Vörös István.	Munk. vez.	"		Bp. 1902. XII. 25.	
	Kardos István.	Bádogos.	"		Kartal. 1913. X. 30.	
	Kiss Miklós	Áll. elölj.	"		Hatvan. 1914. június 6.	
	Illés János	Kalauz.	"		Piski. -telep. 1916. II. 25.	
	Zavarkó Ferenc.	Telátásvos.	"		Ad. 1896. II. 9.	
	Tóth VII. János.	Főkezelő.	"		Győr. 1917. I. 9.	
	Dóvny János.	Fűt. fők.	"		Hatvan. 1899. II. 28.	
	Turóczi József.	Főkezelő.	"		Jánosida. 1902. IX. 26.	
	Hayer Mihály	Kapuz.	"		Hatvan. 1909. I. 13.	
	Cseri Lajos.	Munk. vez.	"		Zapolea. 1923. V. 3.	
	Molnár János	Tűzkezelő.	"		Hatvan. 1899. IV. 18.	
	Zádai László.	Raktárnok.	"		Hatvan. 1908. VIII. 31.	
	Potocz Gusztáv.	Fűtőmunk.	"		Moson. 1906. XII. 15.	
	Pásztor Antal.	Főkezelő.	"		Hagyssombat. 1907. I. 23.	

okt. szám.	Név.	Szolj.Cin.	Szolj.hely.	Anyja.nvve.	Szül.hely, idő.	Megjegyzés.
125/1950.	Bauer József	Fch.munkdén	Hatvan		Jásztelek.1908.	
	Bedonyi Tibor.	Pályamunkás	"		VIII.27.	

Jelzet: Statisztikai adatok, 1949-1951-ig. MÁV SZK Zrt. Archívum, I. és II. fokú fegyelmi bizottságok iratai, FE.10228 doboz

Amint a kimutatás megjegyzés oszlopába írt, sokszor meghökkentő vádpontokból (munkaverseny mozgalmat kampányszerűvé tette, dolgozó társaival fölényesen bánt, karrierista, demagóg, korrupt, koreai íven 4 fillért jegyzett, stb.) kiderül, a demokráciaellenesség vétsége valójában a kommunista párt normarendszerétől való eltérést takarta. A fenti listában felsorolt iktatószámú iratok többsége megtalálható a MÁV SZK Zrt. Archívum I. és II. fokú fegyelmi bizottságok iratai (FE) fondban. Ezeknek a fegyelmi eljárásoknak a tájékozódó áttekintése is igazolja: nem csupán arról volt szó, hogy a vasutas társadalom tagjait normakövetésre kényszerítsék, hanem a normaszegők kizorításáról és társadalmi marginalizálásáról. Ebben a kontextusban kiemelhető, hogy a gyorsított fegyelmi eljárások bizonyosan sokkal szélesebb réteget érintettek és nagyobb társadalmi hatást gyakoroltak, mint a nagy politikai koncepciók perек, még akkor is, ha a retorzió mértéke össze nem hasonlítható.

Az elsőfokú külön fegyelmi tanács 1949. február 28-án tartotta első tárgyalását, s megszakítatlanul ellátta feladatát 1951 szeptemberéig.¹³ Későbbi sorsáról bizonytalanok az információink, mert megszüntető határozatnak nem jutottunk nyomára. Amikor

¹³ A MÁV Hivatalos Lap 1951 júliusáig közli a határozatait. Utolsó külön fegyelmi ügy tárgyalásának időpontja 1951. szeptember.

1952. január 04-én (7810/247/1951 sz.) Bebrits Lajos miniszter kiadta a vasutasok új fegyelmi szabályzatát, a 18. §-ban szó esik a külön fegyelmi tanácsokról, működésük azonban szünetelt, ami a kortársakban is kérdéseket vetett fel. A fegyelmi vizsgálók 1952. január 31-i országos értekezletükön érdeklődtek a külön fegyelmi tanács jogi státuszáról. A következő választ kapták: a fegyelmi szabályzat, mint lehetőséget érvényben hagyta, hogy szükség esetén fel lehessen éleszteni őket...¹⁴

Matus László

¹⁴ A fegyelmi vizsgálók 1952. január 31-i országos értekezletére összegyűjtött kérdések és problémák. MÁV SZK Zrt. Archívum, I. és II. fokú fegyelmi bizottságok iratai, FE.10228 doboz.